

TELEGRAPFUL ROMANU.

Nº 16. ANULU XV.

Telegrafulu ese de doue ori pe septembra : joia si Dumineca. — Prenumeratuna se face in Sabiu la expeditora foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiul prenumeratunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

31.

Siedinti'a dietei ung. din 28 Fauru.

Sabiu 22 Fauru.

Diuarele care ne vinu a mană au prognostice despre siedinti'a acăstă dictala. Ori cătu de diferite suntu colorile politice ale soilor, tōte au cate unu cuventu de recunoscinta fatia cu circumspectiunea cea energica a ministeriului Andrassy.

Ceea-ce se infatioséza mai antău celitorului despre acăstă siedintia e, ca ministeriul au luat nisice cestiuni vitale a mană si au venit de s'au presentat cu ele inaintea dietei. Acestea suntu privitor la sarcinile publice, la intregie a armatei, la regularea municipielor si la legea pressei.

Nu suntemu de acei'a cari sa simu consternati, nici de acei cari sa ne entusiasmāmu dupa un'a séu alta impregiurare, nefavoritoré séu favoritoré, si de aceea si cu ocasiunea acăstă déca luāmu notitia despre acăstă intemplare in diet'a ungurésca, vremu simplu a constatā unu pasu nou alu desvoltărilor constitutiunali.

Scóterea contributiunilor curente si radicarea recrutilor vedemu din actele ce se asternura dielei că proiecte de lege, ca suntu provedute si pentru Transilvania. Vedemu mai departe ca sistemul de administratiune si justitia pâna la o alta dispozitioane a legislativei cu respectu la art. 7 §. 5 din legile din 1848 ministeriul e de parere că sa remana cea de pâna acum si ca in consonantia cu acestu sistem sa faca dispozitiumile recerute dupa parerea sea sub respunderea propria. Fiindu sătui de provisorii, amu si forte neplacutu surprinsi, candu in era cea nouă ne-amu trediciera cu unu provisoriu; căci nu amu dorit sa mai ajungem si alte restauratiuni, că cea de deunedile la Brasiovu.

Legea pressei din 1848 se reintroduce cu unele modificări.

Ce e mai de insemanu din acăstă siedintia pentru noi ardelenii e sustinerea mai departe a sistemului de administratiune pâna la o alta dispozitioane a legislativei. Că multe alte in limb'a diplomatica, are si acăstă unu intielesu alternativu.

Din cele precesse in anii din urma insa si din garantiele date de pre tronu, omulu aru puté face cea mai drépta si logica deducere, candu aru presupune, ca legislativ'a cea suspensa a Transilvaniei inca va mai avea sa vorbesca că atare in acăstă cestiune. Acăstă dorintia si pretindere esprimata de români si in diet'a clusiana nu prejudeca nici intențiunilor tronului, nici desvoltările constitutiunali, ci e tocmai unu ce necesariu, pentruca ori ce contractu bilateralu si cu atătu mai tare unulu ce privesce dreptulu publicu a duoru tieri trebuie sa aiba voi'a amendurorou părtilor contractante ; — altintre in locul contractului intra fortă. Circumspectiunea cu care inaugurează ministeriul actiunea sea ne face sa credemu cele esprimate. Lângă acăstă ni-aru placinse candu am vedé si din partea nostra o energia resoluta, o impreunare la o actiune solidaria, carea acum e pote mai de lipsa că ori si candu.

Cetim ca in Pest'a Ardeleanii in o conferinta s'a invoită sa formuleze o mijlocire intre doarintele loru, si a face ministeriului propunere. Cine suntu ardelenii acesti'a ? suntu si deputati români acolo ? au luat si iau parte la acea conferinta sen dora se lucra fără de noi de pelea nostra ? — Unu altu momentu din acăstă siedintia ce merita si considerat e la proiectulu regularei municipiilor unde se suspende punctulu e) dela § 2 din art. 16 de lege din 1848, in urm'a cărui in siedintele comitetelor si a adunărilor marcale era normata pentru Ungaria eschisiva limb'a magiara. Suspen-

Sabiu, in 23 Febr. (7 Mart.) 1867.

derea acăstă e motivata prin castiunea nationalitătilor ce are sa se deslege pre cale legislativa.

"Zkt", cărei de siguru nu i se va puté impăca ca e fōia magiarona dice la acăstă : "Noi gratulāmu sinceru ministeriului ungurescu, ca au lăsat prin propunerea suspensiunei punctului e) a articulului 16 din 1848, initialy'a cea atătu loiala, cătu si momentosă, carea delatura atătea nedreptăzi grele, comise in legile din 1848 contră nationalitătilor nemagiere."

"Afuriseni'a Gazetei".

In numerulu 14. alu "Tel. Rom." promiseam a respondere la acelu pasagiul alu articulului "Concordie" nr. 12 de sub rubrica "Sabiu", unde se dice, dupa o coresp. dela Brasiovu, preotimea gr. resaritena inca totu mai tine la afuriseni'a din Dec. 1854 si se feresce de ea (adecă de "Gaz. Tranniei") că de unu obiectu ci umatu, iar altii cetescu pre ascunsu".

Nu ne trecea prin minte a veni la obiectulu acăstă, déca diuariul Concordi'a nu ni-aru si provocat prin dis'a-i corespondintia dela Brasiovu; ba marturisimu, ca nice de astadata nu amu si disu nimic'a, déca in aceleă putine, dar impungatore cuvinete ale Concordiei, nu s'aru manifestă tendinti'a, pe de o parte de o scociori iarasi critici asupr'a autoritatiei supreme a bisericei nostra gr. or. române, si a produce despreliuirea actelor acelei'a, iar pe de alta parte de a copilar pe preotimea nostra gr. or. din Brasiovu.

A trece cu vederea ince atari tendintie, prime de o fōia publica romana, nu ne ieră autoritatea bisericei nostra si datorint'a nostra fatia cu publicul român, căru'a avemu ai espune lucrul, nu laconice si cu cuvinte impungatore, ci cu deslucirea si lamurirea obiectului, spre alu pricepe ori si cine, pentru ca nu ne place a vorbi printre renduri, ceea-ce dela nici unu diuariu român nu o asteptăm.

Obiectulu, pe care-lu atinge Concordi'a, cu nisice termiui in sine nedrepti si totuodata nepotriviti si neonesti, s'au petrecutu la anulu 1855. (nu 1854), si cuprinde in sine circularul Episcopiei nostra de atunci, dito 5 Decembre 1855. Nr. cons. 1090, prin care nu se "afurisesce" nici nu se "ciumeza" Gazeta si faimosulu ei calendariu alu lui B. pe an. 1856, ci pentru nisice scopuri neieritate, malitiose si despreliuitoré de bisericea nostra gr. or. si de asiediamintele ei, ce le-au urmatu numitele scrieri, se svatesce poporul bisericei nostra, ca sa nu procure si se nu celasesca acele scrieri, cari tinteanu numai si numai la romperea unui duchul nostru crestinescu, la slabirea temeliei bisericei nostra gr. or. si la stricarea bunei intielegeri si neclatitiei creditie a creștinilor nostri, ba putem dice, la semanarea semburului de ura intre noi români insine.

Numitele scrieri, intre alte multe inveniaturi, si indemnări la neascultare de inveniaturile bisericesc, s'au incercat a dejosi si a denegat tota insemanetea soborului bisericei nostra, lăsându la anulu 1850, primul sobor si inceputulu vietiei constitutionale a bisericei nostra române gr. or. din Transilvania, dupa unu somn de mōrte alu ei de 150 de ani, si plinu de suferintie.

Nu ne ieră tempulu si spatiulu, ba nici nu afilam astadi consultu, a reproduce totē acestea triste fapte ale unor connatiunali si nostri, ce s'au petrecut pe la anulu 1855, ci indemnămu pe fia care omu iubitoriu de adeveru la cetera suscitatului circulariu, observandu, ca acele scrieri nu au meritatu numai afuriseni'a bisericei nostra in intielesulu canonelor, ceea-ce nu li s'au datu, ci au

trou provinciale din Monarchia pe una anu 8 fl. era pe o jumata de anu 4 fl. v.a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratul se platește pentru intreaga ora cu 7. cr. si urmă, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

meritatul afuriseni'a intregei națiuni române, pentru ca ele, in locu sa conlucre la bun'a intielegere a ambelor confessioni române, au fostu cadiintu in acelu mare si neieralu pecatu, desprievindu cele mai sfinte asiediaminte ale bisericei nostra gr. or., de au lucratu la discordia intre acestea confessioni, de care discordia s'au bucurat si au triumfat la totu tempulu neamicii națiunei române.

Trebuie sa mai observāmu inca, ca acele va temari, comise prin disele scrieri, asupr'a inveniatu-rei si asiediamintelor bisericei nostra, atătu erau de grōse, incătu acelor, cătu si scriitorilor loru, de siguru nu le-aru si lipsit biciulu legilor civile, deca Episcopulu nostru de atunci, voindu a incun-giurā acestea, nu aru si făcutu intrebuintare de mijlocele concese lui prin legile bisericei nostra, si nu aru si emis acelu circulariu, cu scopu, că prin inveniatu'r'a archierescă se impedece si se paralisea demoralisarea intentiunata prin amintitele scrieri, care in fapta produsese si frupte.

Intrebāmu acumu pe Concordia, vrea ea, prin corespondinti'a-i dela Brasiovu, in respectu Gazetei Tr., sa arunce din nou sement'a discordiei in națiunea nostra, precum au semenat Gazeta pre la anulu 1855; ori ce vrea Concordi'a cu aducerea aminte de afuriseni'a si cium'a — cum o dice — din Dec. 1854 ?

Noi nu vremu sa triușfam, candu suntemu siliti a observā ca diuariul Concordiei, prin aminti'a-i corespondintia dela Brasiovu, nu si va ajunge astazi unu atare scopu, ci mai verosu da ea chiaru Gazetei unu testimoniu de seracia, candu dice, "ca totu mai tine preotimea nostra gr. res. din Brasiovu la afuriseni'a Gazetei, si se feresce de ea, ca de unu obiectu ci umatu." Căci déca singura Concordi'a si corespondintele ei dela Brasiovu crede, ca inca si adi mai jace o afurisenie pe Gazeta, si se mai ferescu de ea omeni cunoscuti atătu in 1855 cătu si acum do intelligenti, atunci cu buna séma nu afurisenia din Dec. 1854, cumu-i place Concordiei a numi inveniatu'r'a archiereulai nostru din 5 Dec. 1855, ci pote ca purtările si faptuin-tie Gazetei, pe terenul politicei nostra naționale, in tempulu celu din urma o caracterisēa pe ea in modulu de susu, si indēmna pe unii omeni de a se feri de ea, — nu dicem ca de unu obiectu ci umatu.

Acestea atribuite are dar singura Gazeta a si le adscie, căci noi presupunem, ca acei preotii intelligenti gr. or. dela Brasiovu cunoscu cu multu mai bine si mai deaprope pe coșefii Gazetei, cu cari au de a face in tota diu'a, si pricepu cu multu mai bine scrierile si tendintiele loru, decătu că sa pote cine-va cugetă ca ei din fric'a si respectul unei "afuriseni'a din Dec. 1854" asupr'a Gazetei, s'aru feri de acesta, si o aru celi pe sub ascunsu.

De altintre e de mirat, ca cum de vorbesce Concordi'a si corespondintele ei chiaru numai de preotii nostri dela Brasiovu, cari aru mai tiné la afuriseni'a Gazetei, căci acelu circulariu archierescu au fostu indreptatul cătra intreg'a preotime a eparchiei.

Incheiem cele dise cu aceia, ca fatia cu acele momentuose schimbări, ce se petrecu pe campu politicei de adi, si atingu in prim'a linia intresele națiunei nostra, mai bine s'aru cadé unu jurnalul politieci si literariu, a se ocupă de acelea, in folosulu naționalu, decătu a mai semena intre noi negin'a anului 1855.

Dr. Borcea, fisc.

Din Pest'a.

28 Fauru. Presentarea ministrilor înaintea

casei deputatilor si magnatilor sa facutu din acesta di (vedi Ev. pol. nr. tr.)

Ea s'a facutu in unu modu forte solemnu. La 10 ore dim. s'a deschisu siedint'a dietala. Dupa cetera si verificarea protocolului din siedint'a trenta au intratu ministrii cu vestimente de gala si incinsi cu sabii in sala. La intrarea loru s'a radicatu tota cas'a si a erumpu in aplausele cele mai entusiaste.

Ministrul presedinte present la colegii sei casei deputatilor si se adrezeaza in o cuventare scurta apoi totu catra acesta.

Presedintele casei Szentivanyi saluta ministeriulu cu cuvinte pline de caldura iera acesta face casei cunoscute ca vrea sa aduca si sa asterna nisice proiecte de lege. Siedint'a se suspende, pentru ca ministrii sa se pota prezinta si casei de susu. Aci inca fura primiti cu acelasi entusiasmu ca si in cas'a deputatilor.

Dupa seversirea presentarei in ambe casele, contele Andrássy pune pre més'a casei deputatilor proiectele de lege privitor la sarcinile publice, la intregirea ostei, regularea municipielor si legea pressei.

Se ceteresc apoi mentiunatele proiecte de catra notariulu W. Tóth:

Proiectu de lege

privitor la sarcinile publice pentru an. 1867.

1. Dupa ce greutatile, cari cu totulu impiedeca transitiunea la o manuare curata constituionale nu ierta nici decat, ca sistem'a de contributiune care pretinde o cumpenire mai detaiata si o pertractare mai lunga — sa se pota statorii numai decat si sa se asterna inca pe anulu 1867. unu bugetu sistematizat, in urma carui a diet'a sa fia in stare a puté vota contributiunile necessarie, cas'a ca nu cumva administratiunea se susere ce-va scadere din lips'a baniloru, si pana atunci, pana candu se va intempla acesta, va autorisá numai decat pe ministeriu: ca darea acum statorita pentru a. c. precum si restantiele de pe anii trecuti pe teritoriul Ungariei si al Transilvaniei sa le pota executá — pe langa cea mai mare crutiare a contribuentilor; se pota sustine contributiunea indirecta, accisurile precum si monopolurile publice; se pota intrebuinta banii incursi, — pe langa obligatiunea de a da socota cu espirarea an. curentu — pentru spesele administrative ale tieri si pentru cele comuni statorite din partea dietei, cu unu cuventu sa se ingrigesa sub propri'a sea respundere de incassarea venitilor publice si de acoperirea acurata a lipselor statului, si in acesta causa, incat este neamanatu de lipsa, se pota procede — totu pe langa responsabilitate — asa precum presciu ordinatiunile statorie.

2. In urma impoternicirei de mai susu, tote jurisdictionile tieri precum si toti diregatorii aceler'a suntu detori, pe langa responsabilitatea loru personale, a veni intru ajutoriu la executarea contributiunei directe si indirecte, si a executau cu a-

acuratetia tote ordinatiunile ministeriali privitor la veniturile publice.

3. Jurisdictionile comitatense si districtuale totu deun'a au fostu in dreptul loru de a face unu bugetu despre spesele loru administrative, si apoi in urma legilor din 1848 a-lu inainta ministrul de interne, iera darea o au aruncat pe respectivii contribuenti, o au incasatu si pe langa o socota correcta o au intrebuintat pentru scopulu prescitu, conformu bugetului aprobatu (de catra ministru).

Legelatuna pentru viitoru se va ingrigi, cum se eserete comitatele si districtele acestu dreptu autonomu alu loru dela finea anului curinte incolo; insa dupa ce pentru anulu acesta suntu acum statorite tote sarcinile publice, socotelele despre contributiunea si restantiele incassate, precum si greutatile despre executarea acestora aru si impreunate cu astfel de incurcaturi nemarginite, cari abia aru si in stare a se pota rectificá: ministeriulu responsabil se autoriseza, a da din sum'a, ce are a o incassá pe acestu anu din contributiunea acum statorita, fia-cáru comitatul seu districtu atat'a catu pretinde bugetulu comitatense si districtuale, ce este a se susterne ministrul de interne spre aprobar: comitatulu si districtulu este indotoratu a manuá acesta suma — pe langa o socota cuviinciosa — prin insii oficialii sei si a o intrebuinta pentru spesele administratiunei sele interne.

4. Acesta plenipotentia, carea in urma celor susatinse se da ministeriului, va ave valore numai pana in diu'a din urma a anului curinte, iera pentru an. 1868 ministeriulu va pregati bugetulu regulat, inainte, si lu va asterne dietei spre decidere.

Conte Giuliu Andrássy m. p. c. G. Fesletich m/p. Br. I. Eötvös m/p. c. Em. Mikó m/p. M. de Lonay m/p. Br. de Horváth m/p. b. Bela Wenckheim m/p. Stefanu de Gorove m/p.

Proiectu de lege privitor la intregirea armatei.

Guvernul Maj. Sele din documentele comunicate cu densulu S'a convinsu, ca in regimenele unguresci in urma nefavoritorei batalie din an. tr. s'au escatu lacune considerabili, si cumca implinirea acestoru lacune suntu a se efeptui neamanatu chiaru si in interesulu ascurarei tieri — si pana candu se voru face despusestiuni prin lege; — este convinsu mai departe si despre aceea, ca pentru intregirea armatei din partea Ungariei si a Transilvaniei se receru 48,000 de recruti. Cu privire la responsabilitatea, cu carea guvernul este detorius a se ingrigi despre aperarea cuviinciosa a tieri, si ministeriulu, fatia cu necesitatea urgente, nu asta altu modu, decat a ruga pre in casa, ca sa ordinedie prin uno conclusiun dietale interimale asentarea celor 48 de mii de recruti de mai susu, care conclusu, dupa ce se va intempla incoronarea, va fi a se trece prin unu art. separatu in codicele de legi. Dece in casa aru postu, guvernul Maj. Sele este gata a comunica documentele privitorie la necesitatea de intregirea armatei, cu o deputatiune ce este a se esmitu dupa modulu observat in le-

gile de pana acum. Astfelu ministeriulu propune urmatoriulu proiectu, — iera modulu si conditiunile de recrutare le va asterne catu mai curendu.

1. Ca puterea de aperare a tieri, si pana ce sistem'a s'aru statori pe calea ordinaria a legelatunei, astfelu sa se statorésca, incat este de lipsa pentru ascurarea tieri si a imperiului: pentru suplinirea lacunelor observate in regimenele armatei din partea Ungariei si Transilvaniei se votedia numai decat 48,000 de recruti.

2. Conditiunile mai de aproape a acestei recruti se voru statori, la propunerea ministeriale — numai mai tardiu.

3. Tote initiativele sistemei de aperare, ce suntu a se introduce pe calea legelatunei, precum si greutatile aceleiasi voru si a se estinde si preste recruti de sub intrebare.

4. Ministeriulu se autoriseza a face tote dispusestiunile, ce se postescu la realizarea acestei decisiuni regnicolare.

5. Acesta decisiune regnicolare — dupa in-coronarea Maj. Sele — radicandu-se la valore de lege, se va inarticulat intre legile tieri.

Pest'a 25 Fauru 1867.

(Urmăza subserierile ministrilor).

Proiectu de lege privitor la afacerile municipali.

Ministeriulu responsabil si tine de un'a dintre detoriele sele principali reabilitarea catu mai in graba a activitatii constitutiunale a municipalitatilor.

Insa jurisdictionile comitatense respective-legile din an. 1848, dupa litera nu se potu executa: pentru in art. 16. nu se cuprinde acelu dreptu alu comitatului: de a puté realege comitetele comitatense, ba nu concede nici suplinirea membrilor repasati seu repasiti: in privint'a corpului oficialilor comitatensi ina art. 16 nu vorbesce despre restauratiune generala ci numai despre suplinirea lacunelor obvenite, diet'a a confectionatul aceste legi provisorie in aceea firma sperantia, ca in die-ta cea mai deaproape asa daru intr'un tempu forte scurtu se voru organizat comitatele definitiv. Insa de atunci au trecutu 18 ani si au intrevenit evenimente din 1861.

Dece daru ministeriulu aru voi sa conchiamate numai membri comitetului comitatense ales in 1848: in multe locuri n'aru fi in stare a compune comitetul comitatense din caus'a lacunelor intrevenite. Afara de aceste e de a se luu in consideratiune si acea impregiurare, cumca aceia, cari n'au trecutu preste 24 ani s'aru eschide din comit. comitatense. Tocmai pentru aceea cere ministeriulu autorisare:

1. Ca in acesta privintia abatendu-se in catuva de liter'a legei se pota conchiamate membrii, cari mai traiescu, a comitetelor organizate in 1861, avendu aceste, pana la definitiva organisare a comitatelor tote acele drepturi, cu cari a investit art. 16 din 1847/8 pe comitetele comitatense.

2. Sa pota ordinata mai incolo ministeriulu, ca comitetele din 1861 sa pota libru alege intregu corpul oficialilor pre langa presentarea comitelui supremu.

nainte de hirotonia au pechatuitu cu impreunare trupesa, si acesta o va marturisi dupa hirotonia, nu i se cuvine a lucra cele sante, in XI. Canonu; celu ce se hirotonesce de preotu, trebuie sa aiba 30 de ani; in XII. Canonu: deca cine-va va primi botezul mai nainte de seversirea templului catholicum-nei din caus'a bolnavirei, si apoi se va insanatosia, nu poate fi preotu; in XIII. Canonu: ca preotii nu potu functiuná afara de parochiele loru; in XIV. Canonu: ca Horoepiscopii suntu spre inchipuirea celor siepte-dieci de invetiacei; si in XV. Canonu: ca mai multi de siepte diaconi intr'unu locu nu potu fi.

Sinodulu localu alu IV.

Sinodulu tinutu la Gangra din Asia mica cu 13 Episcopi este alu IV Sinodulu localu, carele s'au adunat pentru delaturarea unoru pareri stangace fatia cu crestinismulu, la care Eustathiu Episcopulu Sebastiani din Armeni'a au datu ansa invetiandu: 1) ca nici unu casatoritu no poate fi placutu lui Ddieu, din care causa multi crestini incepura a parasit sotiele loru; 2) in urma scalciatelor invetiaturi ale lui Eustachiu si partizanilor lui multi crestini nu se ducea la bisericu ci la conventele private spre seversirea rugaciunilor; 3) ca nu putini dintre crestini si schimbau vestimentele loru mirenesci cu cele calugaresci; 4) muierile incepura a purta vestimente barbatesci; 5) incepura a ajunat in dile de Dumineca; 6) osandea ori ce bucatu de carne; 7) pre cei casatoriti i tinea de peccatosi; 8)

despreteua pe preoti casatoriti; precum si cinstirea Mucenicilor; 9) ca bogatii nu potu si placenti inaintea lui Ddieu, deca nu voru da seracilor tota averea loru. Dece Sinodulu acesta au pusu sub anathema pre Eustathiu Eppulu Sebastiani si pre toti cei de o credintia cu elu si au osandit in 21 canonu acesta scornitura nenoroasa.

Sinodulu localu alu V.

Sinodulu localu V. este celu diu Anthiochi'a Siriei tinutu la an. 341 dupa sfintirea Bisericii celei mari, pe care Imperatulu Constantin au inceputu a o zidi, dar fiul seu Constantinus au seversit. La acestu Sinodulu s'au adunat 90. Archierei, dupa adeverintia altor'a, 97, ear dupa altii 120. In acestu Sinodulu localu s'au adus 25 Canone despre ordinea buna bisericësca si s'au decisu in I Canonu: ca toti acela sa fia osanditi, cari aru culeză a vantamé Canonele Sinodului I ecumenic; in II. Canonu: ca acei crestini sa se lipsesc de cumineatura, cari mergu la bisericu, dar nu se roga cu ceialalti crestini; in III. Canonu: ca presbiterul seu diaconului nu-i este iertat a parasi parochia, si deca la povatia Episcopului seu nu se intorce, se lipsesc de activitatea; in IV. Canonu: deca Episcopulu osandit de catra Sinodulu, seu presbiterulu si diaconulu de catra Episcopu, aru culeză a functionă, sa se depuna; in V. Canonu: candu presbiterul seu diaconulu aru denegă Episcopului obedientia din volnicia, si nu s'aru supune consiliului

FOLIÓRA.

Impartasiri dintr'unu manuscriptu, ce tracteza despre Dreptulu Canonico alu Bisericei greco-resaritene ortodoxe ecumenice.

(Urmare.)

Sinodulu localu III.

Alu treilea Sinodulu localu este celu din Necesar'a tinutu la anulu 315, cu 23 Episcopi pentru regularea trebei de casatoria, si s'au adus 15 Canone, dintre care s'au otarit in I. Canonu: ca preotulu, deca se insora, inceta a functiona, ear deca va duce ca veduvu vietia necurata, se scote cu totulu din tagma; in II. Canonu: deca muierea se va marita dupa doi frati, numai la morte se poate cunineca; in III. Canonu: ca cei ce cadu in trei nunti, au a se pedepsit; in IV. Canonu: despre cei ce seduc muieri; in V. Canonu: despre cathichumeni; in VI. Canonu: muierea ingrecata poate orandu sa se cuninece; in VII. Canonu: ca preotulu la nuntile celor de a dou'a nunta sa nu mearga; in VIII. Canonu: ca mirénulu, a carui a muiere au précurvit, nu poate sa se faca preotu; in IX si X. Canonu: preotulu seu diaconulu, deca in-

Ministeriulu cugetă, ca pre basea vechilor nostră legi aceste drepturi de prezentare au să se sustină, pentru că dispozitivul aceea a art. 17 din 1858, ca comitele supremu în contilegere cu comitetul să efectueze suplinirea lacunelor ce aru obveni în corpul oficialilor — parte și desfășosu, încătu la casu de necontilegere nu da nici o censored, parte insa la o astfel de alegere, care se este prete corpul întregu alu oficialilor — mai ca nu s'ară puté esecută.

Mai departe cere ministeriulu că sa se poată declară, ca:

3. Comitele supremu să prezentă individu apti, mai cu séma insa pentru statul judicial, cunoscatori de sciintele juridice.

4. Ca pâna la definitivă organizare a comitetelor vice-comitii să fia presedintii ordinari la tribunalele comitatense și membrii ceialalti asemenea să se supuna alegerei, facendu exceptiune insa referintii ordinari dela cartea fundașa și absolute personalului care manipulează oficiul cărtaciei funduale, caru pâna la definitivă organizare a comitetelor fără de conturbarea relațiilor de posessiune și creditu pentru aceea nu s'ară puté supune la restaurație, fiindu ca acestu ramu de servitii pre-tinde continuitate și deschilinita specialitate.

5. Ca activitatea tribunalelor comitatense să sia in continuu adeca să corespunda principiului tribunalelor statuale.

6. Ca comitele comitatense și oficii remânu in statul și oficiul loru numai pâna la pasarea în vietă faptică a organizației definitive a comitetelor; atunci insa compunerea comitetelor și a corpului oficialilor se va face conformu despusei unei legelatiunii.

In urma că si pâna atunci, pâna candu se va deslegă cestiunea naționalității pre calea legislației — sa se previna totă neintilegerea și îngri-girea, care numai aru ingreuiă dréptă deslegare a acestei cestiuni — ministeriulu astă de lipsă

7. ca punctul e. a articulului XVI. din 1847/8 intratâlta incătu impune eschisivu numai limb'a magiară de limbă a consultării in comitele sa se sus-pinda pâna la alta dispozitivă a legelatiunii.

Cu referinta la cetățile regesci libere, comunitătile cu magistratu, orașele scepensi (szepesi, zips) și a Haiduciloru, districtele lasigiloru și a Cumaniiloru, reabilitatea legală nu se poate mijloci altmintera, decătu ca corporațiunile representative constituise in 1861 seversiese tot ce se tînu de alegeră conformu otâririlor caru se cuprindu in articulii XXIII, XXIV, XXV și XXVI din 1847/8. Aceste corporațiuni representative le voru conscrie primarii respectivi judii cetățiloru și capitanii caru funcțiună de prezente in o dă carea se va otârni spre acestu scopu prin ministeriu. Pre urma in Transilvania cu privire la § 5 alu articulului VII din 1847/8 ministeriulu cugetă că pâna la o alta dispozitivă a legelatiunii e de a se sustină sistemată prezente de administrație și procedura civilă.

archierescu, atunci se depune; in VI. Canonu: ca Episcopulu suspendat se poate repune numai prin Sinodu; in VII Canonu: ca fără scrisore archierescă sa nu se primește nime in parochia străină; in VIII Canonu: ca preotii potu dă la crestini scrisori de recomandatia; in IX. Canonu: ca Episcopii dintr-o Metropolia suntu datori a recunoșcere pe Metropolitanu loru, căci acesta are indatorire a avea grăja de Eparchiele sufragane; in X Canonu: ca presbiterii și Horoepiscopii au a nu trece preste activitatea loru prefisă de succesorulu seu; in XXIV Canonu: că avereia Eparchiei sa fia aretata presbiterilor și Diaconiloru, și in fine in XXV Canonu: ca Episcopulu sa aiba supraveghiere asupră averei eparchiei.

Sinodul localu VI.

Alu VI Sinodu localu este celu din Sardichi'a la an. 341 cu 300 apuseni și 76 resariteni Ar-chierei. Acestu Sinodu era conchiamatul cu scopul de ecumenic insa au remasă numai localu din cauza, căci intre convingerile Archiereiloru s'au nascutu disparitate, de orice apusei Parinti, precum arata Canonele 3, 4, și 5, cereau, că Papei dela Romă sa i se dea dreptulu denumirei de judecători delegati la apelatia vre-unui Episcopu osandit in Sinodulu concernante metropolitanu, ear Parintii resariteni se opunea acestei păreri, afan-du-o contraria cu canonele apostolesci și cu cele dela Niche'a, precum și cu prax'a usuală in biserici-a. Alta cauza a neintilegerekii au fostu și aceea,

In consonu cu această sistema ministeriulu sub responsabilitatea sea și duda parerea sea pro-pria va face in guvernare dispozitivul de lipsă. (Urmăza subscrisele.)

Propozitiv ministeriala in obiectul pressei.

Ministeriulu si tine de datorintia a pune cătu mai curendu in vietă art. de lege dela 1847—1848, carele tractă despre delictele de presa.

In urmă legei amintite asupră delictelor de presa judeca juriulu, ministeriulu responsabile dela 1848 esmisse o ordinatiune pentru totă jurisdicțiunile, că fia-care din acele sa stabilăscă in sinulu seu cătu unu juriu.

Esecutarea acestei ordinatiuni in presente ina-inte de organisarea definitiva a jurisdicțiunilor și a juriiloru, de o parte nu este oportuna, iera de alta parte aru produce pedeci și incurcaturi mari.

Ce e dreptu, guvernul Maj. Sele voiesce a face destulu acelei ordinatiuni chiare a legei, ca adeca de ici incolo asupră delictelor de presa sa judece jurii; insa acum deocamdata numai pentru Pest'a, Dobritinu, Eperiesiu, Ternavi'a și pentru Kőszeg este in stare a esecutăsiuntarea acestor juriu.

Acstea judecie (jurii) aru fi sa judece asupră a legei; conducerea procedurei juriiloru, și déca incusatulu s'a aflatu de către juriu vinovat, aplicarea judiciale a legilor pentru Pest'a aru compete tablei regesci, iera pentru Dobritinu, Eperiesiu, Ternavi'a (N. Szombat), și Kőszeg respectivelor table districtuali, astfelui: incătu judecările amintite voru esmitte din sinulu loru unu presedinte și alti doi membri judiciali.

Asiā dara ministeriulu cere imputeriraa onor. case, atâtă la această procedere, cătu și la aceea: ca ministeriulu sa desemne cerculu de activitate alu acestor juriu, și ca prin o ordinatiune ministe-riale sa dispuna despre modulu constituirei proce-durei juriiloru, și in cătu este cu putintă despre totă modulatiunile, ce s'ară recere din punctul de vedere alu competitiei judiciale interim. cuprinse in partea formale a art. XVIII 1847—1848.

Iera pâna atunci, pâna candu se voru formă aceste juriu și judecie in modulu susu atinsu, asupră delictelor de presa, ce aru obveni, au a judecă judecările presinti, observandu paragrafulu articulului XVIII din 1847—1848.

Ce se atinge de nimicirea delictelor de presa și de formarea juriiloru in Transilvania, considerandu relațiile presinti de acolo, și pâna candu se va puté decide definitivu despre totă aceste, ministeriulu va asterne cătu mai curendu unu pro-iectu separatu.

Datu Pest'a 25 Febr. 1867.

(Subscrisele că mai susu).

Dupa cetero presied. pune pre 2. Marte pro-iectele la ordinea dilei. Dupa unele observări din partea estrema a stângiei, ca aru fi unu terminu prea scurtu se primesce propunerea presedintelui. Apoi vine Böszörényi sa-si motiveze o propunere a sea, că sa se disolve dietă, cu care propunere insa au remasă in eclatanta minoritate.

Evenimente politice.

Pest'a, 28 Fauru. „Pesti Napló“ dice: amii arelă a angustiate, cându-ne-amu indos, ca dietă a va aproba pentru tempulu de transacțiune indemnitatea, care e de lipsa regimului. Națiunea ungara, carea au aratatu indulgintia tactica cătra regimului lui Majláth, cu totă ca i-au lipsit bas'a legală și au avutu caracteru de provizoriu, de siguru i va oferi cu bucuria să in mesura deplina ministeriului constituitionalu, basatu pre majoritate, totă mijlocele, cari suntu de lipsă pentru delaturarea dificultă-lor transacțiunei.

„Hon“ aduce scirea, ca din Fiume au sositu adrese de gratulare către Deák și Andrassy.

Pest'a 1 Martiu. Deputații din Transilvania s'au unitu intr'o formulare mijlocitoare intre dorin-tieelor loru și intre opiniunea ministeriale, care se se astea ministeriului.

Scirea oficioasa despre aceea, ca in septamen'a venitóre voru sosi Majestătile Sele s'au imparăsatu dejă. Comitele respectivu alu comitetului cetătie-nescu grăbesce cu pregătirile pentru festivitățile pri-mirei, că celu multu pâna Marti sa fia get'a. (Din cauza unei bolnaviri usioare a M. S. Imperatesei cale-toria la Pest'a e amanata).

Pest'a 5 Martie. In siedintă de eri a casei de susu s'au incuviintiatu propunerea despre contribuție. Cas'a deputaților au primitu in sied. de astazi și propunerea despre recrutare.

In clubul lui Deák s'au invoitu intr'acolo, că puntru organisarea Transilvaniei sa i se lase ministeriului, incătu se poate mână libera.

In cercurile deputaților facu interpretatiunile ce se radica din partea militarilor asupră cer-cului de activitate alu ministrului de resbelu, șresi care sensatiune.

Vien'a 3 Martiu. Mai totă dietele de din-cole de Lait'a suntu inchise. Dietele din Boem'a, Morav'a, Galiti'a, Tirolu, Carniol'a, Bucovina și consiliul municipal din Trieste protestădă contr'a apucaturilor nivelatoare de senatul imperialu consti-tuitionalu, Galiti'a alege autonomisti, iera Dalmati'a și minoritatea, care reprezenta majoritatea terei, nu ia parte la alegerile in senatul imperialu. Cu politică emisului din 4 Fauru suntu invoită numai dietele din Austria de susu și de Josu; Salisburgu, Silesia, Stiria, Carinthia și Vorarlberg. Cu totă acestea regimul crede, ca in fată unei majorități imposante se poate redimă și pre majoritate. Senatul imperialu se amana pe 30 Martiu.

Zagrabia 2 Martie. Membrii însemnici din majoritatea dietei croate declară, ca Croati'a aru si inclinata la o nouă incercare de o impecare cu Ungaria, deca dietă ungură va dă unu respunsu favorabilu la elaboratul deputației regnicolice.

Cernowitz 28 Fauru. Dietă otarește, că sa ia inainte alegerile la senatul imperialu prelân-ga servarea autonomiei și a independinției administrative a terei.

In senatul imperialu s'au alesu: din posessorii cei mari Simonovicz; și Andre-

Rom'a nu va aduce otârire asupră apelatiei celui osandit prin Sinodu; in 6 Canonu: ca Episcopu acolo sa nu se pună, unde ajunge unu presbiteru, și cum are a se cătu vre-una Episcopu incusatul la Sinodu; in 7 și 8 Canonu: se opresce Episcopi-lorul alegaturile la Imperati; in 9. Canonu: că Episcopulu sa asterna Metropolitul prin Diaconulu seu ori ce treba va avea; in 10 Canonu: ca ni-menea dintre laici nu se poate inaintă la Episcopia; in 12 Canonu: că Episcopulu sa nu absente de la scaunul seu mai indelungat tempu; in 13 Canonu: ca presbiterulu său diaconal escumunicatul nu se poate primi de altu Episcopu; in 14 Canonu: presbiterulu poate apela la Metropolitul dela scaunul Episcopiei sele; in 15 Canonu: ca Episcopulu nu poate primi in Eparchia sea pre nici unu presbiteru, diaconu său clericu fără concediu respectivului Eppu; 16 Canonu: ca presbiterii nu se potu absenta pre anu tempu mai indelungat din locurile loru; in 17 Canonu: ca Episcopului, care fugă dinaintea gónelor, i se cuvine asilu unde nidiuiesce; in 18 Canonu: Episcopulu, celu ce parasesce Eparchia seu din ori și ce cauza, datoriu este a se întorce in-dereptu; in 19 Canonu: ca trufa presbiteralui și a Episcopului se pedepsesc cu lipsirea de treba, și in 20 Canonu: că Episcopii cei ce se astă la drumurile terei sa intrebe pre Episcopii calatori la Imperati, și numai atunci sa nu-i opresca dela calatoria, candu in treb'a seraciloru, vedovelor, său (Va urmă).

e v i c z; din grup'a oraselor: Ales. Bar. Petruș; din grup'a comunităilor de tiéra: Eudossiu de Hurmuzachi și Procopoviciu. Dupa aceea se încheia sessiunea.

T r i e s t, 28 Fauru. Constantinopole 23 Fauru. Pasi'a Ismailu, mai nainte gubernatoru in Cret'a, este denumit de ministru de politia.

B e r l i n, 1 Marte. Partid'a naționala liberala de 53 membri, s'au constituiti eri sub Bennigsen.

P a r i s u, 27 Fauru (sér'a). Monitoriulu de săra constatăză in buletinulu seu septemanariu, ca denumirea ministerialui unguresc au produs in Ungaria întréga bucuria mare și onanima.

Aceiasi fóia vorbindu mai departe despre senatul imperialu dice: trebuie sa avem sperantia, că pentru succederea probarei acesteia cătu si pentru aceea, ca Imperatul Francisc Iosif va putea impacă cu dreptate traditionile cu cerintele si cu progressul spiritului tempului. Cá sa pôta forma o legatura intre nisice poporatuni asiá de felurite, se cere un statu puternic, si ecuilibrul Europei face esistint'a si inflorirea unei monarchii mari neaperatu de lipsa, carea e determinata, a ocupă un locu insemnat intre resaritu si intre puterile apuse.

F l o r e n t i 'a, 28 Fauru. Unu decretu regiu ordonă formarea unei escadre, carea pôta numele „ecadra permanenta a marelui mediterane.“

Diuariulu „Italie“ anuncia, ca in marea mediterana va trece cătra 15 Martiu escadre de evolutiune, sub comand'a Conte admiralului Ribotti, cătra apele levantine pentru scutint'a suditilor italiani.

Diuariulu „Opinione“ anuncia: generalulu M e n a b r e a va insoli pre principele Humbert la Vien'a.

P e t r u p o l e, 28 Fauru. Journal de St. Petersburg publica două documente diplomatice din 8 si 28. Novembre, cari privesc la investitura principelui Carola de Hosenzollern si la recunoșcerea lui de principie al Romaniei.

La reorganisareu armatei grecesci se lucra cu energie. S'a ordinat la unele fabrici francesci, că sa faca o multime de pusci

Ceiloru prinsi in Candia li s'au datu libertate din partea regimului turcescu.

P e t r u p o l e, 1 Martiu. A m b a s a d o r u l u e n g l e s u din Constantinopole, generalulu Ignatiew, au consultat pre pôrt'a, că pentru restituirea relatiunilor regulate sa prede a insul'a Candia Greciei.

C o n s t a n t i n o p o l e 1 Martiu. In contra tuturor demintirilor regimulu turcescu ni se asigura cu deadinsulu dintr'o parte buna, ca vice-regele din Egipet u s'a invitatu cu unu siru de pretensiuni si seriose.

Pasi'a Ismaelu cere dreptulu, de a purta titul'a de Azizul-Miser (domnitorulu Egipetului), de a fabrica bani proprii, de a redică starea armatei egipcene la 100,000 feciori, denumire autonoma a musirilor in armata, administratiunea oraselor sânte in provincia Hedgyas si a tiermei resaritene a marelui rosie, in fine predarea temporala a Candiei la Egipetul pîna la desdaunarea speselor ce le au avut Egipetul in resbelu.

Marele veziru Fuad Pasi'a se straduesce, că sa abata pre vice-regele dela pretensiunile sele.

P a t r a s, 24 Fauru. Sciri din Cret'a anuncia, ca intre conducatori cresce discordia si insurgenții se discurgajaza.

B e l g r a d u, 1 Martiu. Se spune cu cea mai mare securitate, ca pôrt'a s'au declaratu a fi aplecate, că sa se retraga din castelele serbesci impreuna si din Belgradu sub conditiunea aceea, că Serbi'a sa inmultișca tributulu, sa desarmedie milit'a naționala, sa reduca milit'a activa si că puterile conveniunee din Parisu sa garantiedie, ca suzeranitatea portiei va fi recunoscuta din partea Serbiei si de aci inainte, si ca Serbi'a va trăi in pace fatia cu provinciele invecinate turcesci. Pre cum se aude, Serbi'a nu e aplecata, de a primi conditiunile acestea.

B u c u r e s c i, 28 Fauru. Sessiunea din an acest'a a camerei si a senatului s'au prelungit pana in 27 Marte.

Colonelulu Solomonu, ministrul ultimu de resbelu de sub Cuz'a iarasi au intrat in armata.

Protocolulu.

Siedintelor directiunei asociatiunei naționale aradane pentru cultura poporului român, tinuta in anul 1866/7.